

KULTÚRNO-SPOLOČENSKÝ ČASOPIS

ČERWIEC • JÚN • ČERVEN • ČÍSLO 6/1975 RODNÍK 18 cena 1 zl.

KULTÚRNO-SPOLOČENSKÝ ČASOPIS

Všetkým
detom
veľa
radosti a
úsmierov

25 ROKOV

EXISTENCIE A PLODNEJ PÔSOBNOSTI

POL'SKÉHO KULTÚRNEHO A INFORMAČnéHO STREDISKA

V BRATISLAVE

REDAKCIA ŽIVOT: Tradične, čo tých čas prichádzame do pohostinných mestostí Pol'ského informačného kultúrneho strediska v Bratislave a pýtame sa, čo je nové? Dnes je k tomu zvláštna prileženosť. Stredisko pôsobí v Slovenskej socialistickej republike už 25 rokov. Na naše otázky odpovedú konzul JAN CZEREDYS, námestník riaditeľa Po'ského informačného a kultúrneho strediska v Bratislave.

Naše jubileum pripadá v septembri. Za týchto 25 rokov pôsobnosti Pol'ského informačného a kultúrneho strediska v Bratislave sa urobilo veľmi veľa v oblasti uprevnovania polsko-československej spolupráce. Urobilo sa veľa aj na úseku popularizácie polských otázok v širokom význame toho slova. Organizovali sme veľmi mnoho rôznych podujatí.

Vo všetkých našich podujatiach sa nám dosláva veľkej pomoci od Komunistickej strany Slovenska a od slovenských administratívnych orgánov. Spomieniem trebars program osiav 30. výročia Po'skej ľudovej republiky. Program 30-ročia PLR bol pestrý a široký. Nielen tunu v Stredisku, nielen v Bratislave, ale aj na území celej Slovenskej socialistickej republiky. V krajských mestách a vo väčších okresoch.

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko vyvíja výstavníctvo a prednáškovú činnosť, organizuje sympózia, rôzne koncerty, básnické i diskusné večierky s rozmanitou aktuálnou tematikou. Premietame aj poľské filmy. Máme bohatú číhareň poľských kníh, časopisov a novín. Veľkemu úspechu sa tiež kurz poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavách ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

Jedno z priateľských stretnutí v Po'skom informačnom a kultúrnom stredisku v Bratislave. Na snímke: konzul PLR, s. Jan Czeredys, vedúci Oddelenia pre zahraničného Slovenska, Anna Istvančinová, a naši študenti, štipendisti Matici slovenskej — Ludmila Petrášková, Zofia Chalupková, František Solrys a Dominik Surma. Snímka: M. Kaškiewicz

Jedno z priateľských stretnutí v Po'skom informačnom a kultúrnom stredisku v Bratislave. Na snímke: konzul PLR, s. Jan Czeredys, vedúci Oddelenia pre zahraničného Slovenska, Anna Istvančinová, a naši študenti, štipendisti Matici slovenskej — Ludmila Petrášková, Zofia Chalupková, František Solrys a Dominik Surma. Snímka: M. Kaškiewicz

ŽIVOT: Čo dominuje v terajšej pôsobnosti Strediska?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko vyvíja výstavníctvo a prednáškovú činnosť, organizuje sympózia, rôzne koncerty, básnické i diskusné večierky s rozmanitou aktuálnou tematikou. Premietame aj poľské filmy. Máme bohatú číhareň poľských kníh, časopisov a novín. Veľkemu úspechu sa tiež kurz poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavách ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Čo dominuje v terajšej pôsobnosti Strediska?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavách ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavach ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavach ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavach ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavach ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavach ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavach ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavach ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavach ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavach ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavach ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavach ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovšetkým kurzov poľského jazyka. Tvorí jasom populárizujeme poľské výskemy. Nezanechávame ani ekonomickú problematiku. Na tematických výstavach ukazujeme našim slovenskym priateľom čo sa v Ľudovom Po'sku za 30 rokov dosiahol v tejto oblasti. Je v tom zahrnutá aj ponuka niektorých našich tovarov. Tieto záležitosti bude prezentovať stále širšie. Vyplýva to z našich vzajomných potrieb a stále širšie sa rozvíjajúcej hospodárskej spolupráce.

ŽIVOT: Aká je návštěvnosť v Stredisku, aký profil ľudí, ktorí vás navštievujú?

KONZUL JAN CZEREDYS: Stredisko zošikuje na svojich podujatiach rôznych priateľov poľských otázk. Sú to verejné činitelia, ktorí často prichádzajú na naše podujatia, sú to pracujúci z rôznych odvetvií, vedeckí pracovníci, novinári, predstavitelia kultúrneho života a predovšetkým mládež. Mládež navýšenie predovš

Kdy Charles Darrell a Sonia Frenchová dosíli k závěru, že zavraždi Soninu manželku Roberta, to by se dalo dost těžko zjistit. V situaci, v které ti dva byli, se zdála vražda jediným možným řešením — ovšem pro lidi takového rázenu a takové povahy. Jako melli Charles a Sonia. Tak tedy: vražda je jediným řešením, řekl si, a tať šlo jen o to, najít si k tomu činu vhodnou příležitost.

Jak řekl inspektor

CYRIL HARE

Sonia byla za Roberta provdána už deset let. A Robert byl skoro dvakrát tak starý jako ona; v posledních osmi letech toho malého, slabého člověka taky úplně přezívala — jednala s ním dív nebo opovrživě, očehož si ten chudák byl ponořen do svých zálib: do sběrače stvůr porcelanu, stříbrných nádob a starých knih. Charlesa znala Sonia šest měsíců. A z toho čtyři měsíce byla ještě vypadala, spěla ke krizi. Lidé už začali mluvit. A byla jen otázka času, kdy se i Robert o celé té věci dozví. Sonia věděla až příliš dobře, že za jeho jemnou, klidnou myslí, někdy až hrozností, se skryvá nezlomná vůle, ba umíněnost v jistých věcech. Znala např. jeho názor na manželství a na rozvod — ani za nic na světě by nesvolil k rozrodu. Co však hrálo v plánu vráždy rozhodující roli, byla skutečnost, že Anna ani Charles neměli žádné jméno. Robert byl bohatý; jenom z prodeje jeho sbírek by vdova a její nový partner byli až do smrti skvěle finančně zabezpečeni.

A byla to vlastně ironie osudu, že to byl právě **policista**, který ukázal téměř dvěma ideální cestu, způsob, jak realizovat plán vraždy. Jednoho večera se u Frenchových objevil inspektor z jejich policejního obvodu — přišel tam pravě ve chvíli, kdy byl u Frenchových jejich soused Charles Darel, který měl ve zvyku zajít tam na pár minut, vždycky když se vracel domů ze záměstnání. Policejní inspektor je navštívil proto, aby je varoval. V této městské čtvrti byla v poslední době spáchána řada vložení — informoval je politosta — a pachatel stále ještě nebyl dopaden.

nám však dělá hodně starostí — nemáme tolik dost lidí, a přitom víme, že ten muž je ozbrojen; má revolver a v sousedním obvodu spáchal vraždu, kterou mu ovšem budeme těžko dokázovat. No, to je koneckonců naše věc. Ale co se vás bezprostředně týká, to je tohle: vás dům, pane Frenchi, tu stojí dost o samotě. Kromě pana Darella vlastně nemáte žádného souseda. A ve svém domě, pane Frenchi, mame spoustu nesmírně cenných věcí, o tom ví kdekoliko. To je ovšem pro takového lupiče nesmírně takave — tím spíše, že si takový chlap může velice snadno zjistit, že nemáte služebníctvo, které by tu s vami bydlovalo v domě. Proto bych vám radil, pane Frenchi, abyste udělal určitá opatření.”

„Tak bých vám navrhoval, abyste nejednou kusy svých sbírek uložili v rezoru banky — aspoň do doby, než toho lupiče chytíme. Tedy například ty stříbrné předměty...“

Cyril Hare, narozen 1900 v Londýně, povoláním obhájce, pak soudce v Londýně. Jeho občanské jméno Alfred Gordon Clark. Psal zpočátku jen krátké povídky, k nimž čerpal námety ze své bohaté právnické a soudní praxe. Zemřel v roce 1958. Odborníky byl považován za jed-

Robertova tenkého, trochu písklavého hlásku): „To je legrační — všimli jste si, že MI6 inspektor vůbec nevaroval? Zřejmě dobré ví, že já nic nemám a že by se tedy lupiči vůbec nerentovalo, když mne se vloupat. Ale kdyby si to nahoře dou ten chlápek nějak popletl a přece jen se u mne objevil, pak by mu určitě nebylo do smíchu. Mam dona svůj starý revolver ještě z minule války, a nijak bych se neropakoval ho použit.“

Vstal, protáhl se — stopětaosmdesát centimetrů vysoký, nadherne urostlý mladý muž. A Sonia se vůbec nemáhala skrýt svůj obdivný pohled.

„Už teď je mi líto každého lupiče, který by se ti připletl do cesty, Charley,“ řekla. „A co bys dělal TY, Roberta, kdybych té najednou v noce vzbudila a řekla ti, že dole v domě je někdo a krade nám tam stříbro? Zebys — jak te znám — strčil hlavu pod perinu a předstíral, že mne neslyšíš?“

„Naopak, okamžitě bych šel dolů.“

O tři noci později ležela Sonia posteli, ale nespala. Ti dva, Sonia a Robert, měli stále ještě společnou ložnicu, na tom Robert trval. Svitící růžové číčky jejich náramkových hodinek ukazovaly deset minut před druhou hodinou. Musí tedy ještě deset minut počkat než Charles vstoupí do jejich domova, jak měli ujednáno. Přesto však už teď napínala sluch, chvílemi zatajovavající dech, a každý nerv v těle měla nablouditelný, tak byla rozloučena nedočkavě. Slyšela hlušoké oddychování svého muže v posteli, ale kromě toho se stále zdálo, že slyší nějaký podezřelý šramot, jako by dole v přízemí někdo tělo otvíral dveře a pak šel pomalučkem po chodbě... Věděla však — zdravou rozum ji to říkal — že si ten šramot sama jenom namlovává. A pak — vždyť mohla také kolem okna přehlednout nejbližší, nebo tak zavrzala dole jedinou starou skříň, to už mnohemkrát slyšela, když se bez spanku zmítala na své posteli a přemýšlela o svém nudnému nešťastném manželství; a tehdy ji všechno lila jí to praskání nábytku, šramot a další jiné zvuky nijak nevadily. Ted to všas vy bylo skoro nesnesitelné. Zatala zuby ze všech sil se snažila ovládnout své

Robertovi se konečně s velkou ná-
mahu podařilo dovrátit nehybné tělo
své ženy k posteli, zvednout je a do-
ložit. Potom šel dolů po schodech, když
sesunoval z posledního schodu musel
dat pozor, protože tam ležela Charleso-
va mrtvola a u ní na koberec ka-
luž krve. Ale když pak přišel do ji-
delny a jeho zrak spatřil na polo-
prázdných výřinách, z nichž zmizelo
skoro všecko stříbro, vstoupily mu
slzy do očí.

Tisí zavřel dveře a odebral se do své pracovny. Tam byl telefon, a Robert musel ovesně zavolat polici. Něž do však učinil, vydal z kapsy svého starého županu malý revolver, pečlivě jej vyčistil, naolejoval a pak ho zamklil.

le? Na svatební cestu projedou samozřejmě do Benátek. Vzdycky si prála navštívit Benátky...

— bude ted' následovat. Připadalo jí mnoho věcí, které se dlechem čekala na to, co — jak věděla tomtéž okamžiku uslyšela výkřik, který jako by vyjadřoval nejvyšší překvapení. Ale když se všecku přímo strhující spád. Slyšela, jak někdo otočil vypínačem — a vstoupila dovnitř. Nebo se to Sonie jenom zdálo? Bezprostředně poté následoval nejaky dunivý úder, jakoby pád něčeho těžkého, pak někdo prudce otevřel domovní dveře a teraz Sonia slyšela rychlé kroky, vlastně běh po písčité cestičce venku...

Sonia bez dechu naslouchala. Čekala, až dozni dupt na cestičce. A stále ještě čekala. Tepřve pak se odváží podniknout první krok — podle plánu. Charles musí mit čas, aby zmizel — a teprve pak muže ona zatelefonovat na polici. Na druhé straně bylo nebezpečné čekat příliš dlouho, neboť se mohlo stát, že někdo byl poblíž vily a zaslechl výstřel. Sonia rozvítila noční lampičku a vstala. Ted' když bylo po všem, cítila se tak podivně klidná, dokonce skoro veselá. Zatímco přecházela ložnice, letěly její myšlenky už daleko kupředu. Věděla naprostě přesně, co řekne policii, a jak si taky bude počinat, až bude identifikovat mrtvolu svého muže. Jak rychle by se asi mohla provdat za Charlesa, aniž by to vzbudilo podezření? Bude stačit šest měsíců? Nebo má čekat ještě déle? Na svatební cestu pojedou samozřejmě do Benátek. Vždycky si přála navštívit Benátky...

Když dosla ke dverím ložnice, dvere se najednou otevřely a do místnosti vklouzí Robert.

„Co — co se — proboha — stalo?“ vypravila ze sebe konečně. Robert si odkašlal.

„Ten — ten lupič přišel,“ řekl. „Mám — bohužel — ten dojem, že se mi podařilo hodně odnést. Moc, až příliš mnoho. Spoustu mých nejkrásnějších věcí. Ze já neuoposlechl některou a rád ty věci do banky! Ach — bylo to hhoupe ode mne, opravdu, strašnou hhoupost jsem udělal...“

„Ale já slyšela výstřel. Mysela jsem, že — ty — ne te nejsi zraněn, že ne. Robert?“

„Ne, Sonio. Nejsem zraněn. Musím tě rák, bonzík, připravit na nejrilejnou zprávu. Jde o Charlesa. Ten mladý, obětavý chlapík asi toho lupiče zpozoroval a šel za ním, aby nám pomohl. Charles — hm, leží tam u schodiště. Obávám se, že ho už nemůžeme zachránit. Je — — —“

Sonia se v bezvědomí skácela k zemi.

Robertovi se konečně s velkou námahou podařilo dvolat, nehybné tělo své ženy k posteli, zvenčout je a polozit. Potom šel dolů po schodech. Když sesutupoval z posledního schodu musel s dal pozor, protože tam ležela Charlesova mrtvola a u ní byla na kobertu každou krve. Ale když pak přišel do jídelny a jeho zrak spocínl na polo-prázdných vitrinách, z nichž zmizelo skoro všecko stříbro, vstoupily mu slzy do očí.

Tíše zavřel dvěře a odebral se do své pracovny. Tam byl telefon, a Robert musel ovšem zavolat policii. Než do však učinil, vndal z kapsy svého starého županu malý revolver, pečlivě jej vyčistil, nalojeval a pak ho zamkl do svého psacího stolu. Diležitý rušivý činitel jeho spokojeného života byl odstraněn, teď je ovšem třeba vynoven. se pokud možno všem nepříjemnostem. Jakž to iček onen inspektor? „Raším, býv vám učinit určitá opatření...“

V jeseni som sa nevdojaj dostal do Zvolena práve keď boli odvody, ako sa dnes vola „asentírka“.

Pekne vyštafirovaní parobci z dedin si hrdo vyspevovali na družstevných traktoroch. Predseda a tajomník obce ich viedli do hotelu, kde ich asentírovvali. Nedalo mi. Zamiešal som sa medzi nich.

Bolože tam reč! Matere, tak isto ako kedysi dávno náš, vypytovali sa každého, kto mal na sebe vojenský mundúr, ako je teraz na vojenčine. Jedna sa strachovala, či bude synkovi strava dobrá, iná zasa, či jej jedináčika neodkomandujú pridaleko a keď sa najsikôr dostane domov. Oťazky sa sypali ani zrno z kombajna.

No každý bol spokojnejší, keď sa o dnešnej vojencine všetko poprežedal.

I ja som si spomenul na svoju „asentírku“, na svoje dávne starosti, a priznam sa — aj obavy. Za mojej mladosti to nebolo ani zdaleka také, ako som tu počúval od vojakov. Nám sa ani len nesmivalo o takej „mináži“, a obliečení. Ari oficieri nezabchádzali s nami tak, ako to dnes chodí pri vojsku. Ba dnes sa erár stara aj o ženy tých, čo sa poženili ešte pred vojenčinou.

Za našich čias sme o podobnom ani nesnivali.

Na asentírku sme sa ustanovili v určený deň. Išlo sa na ovenzených vozech s riechárom i rotarom. Prejede cez asentírku malí vŕtňi kríčky v okrese prísky zákaz čapovat pálenku, pili sme len svoju domášnu. Vysporovali sme tak, že sa kone plášli. Lurdy vychádzali pred domy, v poli v roboke zašiali a kývali nám, lebo sa svedči regričom zakývať.

Ked nás v krémke pod Zvolenským zámkom oddasťtrovali, naoko sme sa všetci usmievali, klobúky omotané trikolórou hľásali, že sme teda chlapí! Lebo kto neboli vojakom, nie je chlap!

Čo len vyuviest? rozmyšľali sme, jastriac vôkol seba.

A tak jeden rozboral notárovi koč a súčasťky vyviazal na strechu zvonice. Iný bez akéjkolvek príčiny vysporovali sme také zauchovo, že nehorákoví mesiac pred očami lietal. Další ukradol žandárom tanier „regričky kúsok“, čo by ho dedina dlho spominala.

Dlhlo by som musel vyratovať, aké „regričské kúsky“ vyhútali vynachádzavé hlavy regričov.

Adam, chudorlavý, nesmelý parobok zo susedného lazu, bol na tom zle. Po anglickej chorobe aj na vzraslej až dozadu zastal, preto mu bolo ľahko vysporiť súči „regričky kúsok“.

Aj by bol rád niekomu strihol, ale nebol si istý, či neutíži trojčasobok. Potom by namiesto „regričského kúsku“ dedina spominala, ako bol neregričky vymachlený.

Cely deň sa motkal kade-tade. Nie a nie prif na rozumný nápad. Až večer natrafil na žilu. Potešil sa, lebo taký „regričský čin“ si v ten rok iste nikto nevymysiel. Pretie dlho netalal. Odhodlano vstúpil do otocnej maštale a obozretne sa presvedčil, či niktoko nabízí. Trojmesačnému telitiku, mne nič, tebe nič, vytiaža tri po prysku, že sivátku grčlo a keď zablačalo, ešte zhurtoval:

— Blač-neblač, to máš od regriča, oča tvorho!.. Ked z dediny iny nie, aspoň ty si zapamätaš, kto som a čo som!

Za mojej mladosti nebolo chyrovat, že sa regrič može pred vojencinou ozemí. Ziadom farár sa neopovážil zasobiť takého, ak vojsko nedalo súslas. Mohol mat aj tri deti vopred, ako môj knotor Jožo Biba, nič mu nepomohlo.

Ustúpeného neboráka až do Zvolena odprevádzala uplakaná Zuza, ktorá mu na svet priviedla už troch fafrnukov, a len pre tú tvrdú vojenskú rengulu sa nesmeli skôr vziať. Kameň by sa bol rozplakal, ako mu cestou dohôvrala, aby len v cudzom svete nezabudol na ňu a na ich spoločné drobné dieťky, aby si na seba dával pozor a hľavne aby z Bratislavu, kde rukoval, často písal.

Ak pred dvoma rokmi Biba smutno odchádzal od svojich šarvancov a užiaľenej Zuzky, potom sa este smutnejši vracať domov. Darmo ho Zuza tešila, že sa už môžu zasobáť a budú si žiť, ako sa na ľudi svedčí. Nevyľudila úsmiev na jeho tvári... Vlaciť sa s ovesenou hlavou, uzavretý do seba ako tá zámkia na pivnicu.

Zuzu to okrutne zhryzalo. Keď nástojivo vyzvedala, čo mu je, vyhovoril sa;

— Eh, čo ti vraviet, žena moja dobrá.. Na vojencíne som stratil, sám neviem ako, kanón s koňmi aj s mučnicou. Dvadsať rokov musím eráru každý mesiac splácať po 180 korún... To ma mori, keď chceš vedieť.

Čo by neurobila dobrá žena tak túžobne očakávanému mužičkovi? Súhlásila, že budú každomesačne spoločne splácať eráru za ten neťastný kanón. A slovo dodržala.

V tie časy sa stala z nej vari počas ozajstnej obranky mieru. Všetko, čo sa len trochu podobalo na kanón, preklinala aj s tými, čo na oštaru chudobného sveta vojnu vynúiali. Ani len ojce na voze nesmelo stáť horé po kocici, lebo hned bol ohneň na streche. Pri-pomínilo jej „lau“ z kanóna, na ktorý každomesačne spícala...

Len jedno nevedela dobrá žena pochopiť, prečo jej Jožo každý mesiac posielal tých 180 korún na adres akéjsi EVE DUNAJOVEJ.

Raz v príhodnej chvíli sa osmeliila opýtať svojho dobrého, ale prchkeho muža, čo známená to záhadné meno. Jožo sprvu očervenal ako uvarený rak, ale hned sa pohotovo vyniesiel:

— Ty, Zuzka, aj tak tomu ľahko porozumies, lebo to sú tí chlapské, a nie babské veci. U vojska sa ti nikdy neoznačujú čaty alebo aj kanonierske batérie svojimi pravými menami, ale tainými heslami ako je VLASTA, DUMBIER, BAZALICKA a podobne. To preto, aby nepríateľ nezistil, o xo viastne ide. A môj stratený kanón umenom EVA DUNAJOVA.

— Rozumiem, Jožko môj, a ja hľupa som ta skoro podozrevala, či reku... Teraz už spokojnešie budem ďalej spícať ten voj... „stratený kanón“, keď si mi to tak jasne vysvetlil.

Po osemnásťich rokoch zastala pred bibovským lazom súča, mestsky obľúbená dievčina. Pytala sa na Jozefa Biabu. Syn Jožo sa ochotne dal poznati, že je nastarším synom hradaného. A tu na jeho veľké prekvapenie dievčička z mesta mala sa hned k nemu ako k pokrývemu. Aj ho pobozkala! Aby prepráhal, ale vratil sa sestra. Ide sa vydávať — nuž príša si pozvať otcu Jozefa - Bibu na svadbu.

Ked sa Jožo k neznámej sestre nepriznával, dievčina, čo sa Bibu volá, vysyla s farbou na svetlo. Povedala, že obaja majú statčeného očica, lebo jej už osemnásť rokov každy mestiaci svedomie posilať 180 korún na výživu.

Jožo múdry syn, vríko vyrhadal otca. Znovievalo sa mu uškrnul.

— Tata, na priedomu vás čaká vzáčny host.

— Koho to zas čert dovliekol? — hromžil otec od roboty.

— Len chodíte! Došiel vám z Bratislav ten „stratený kanón“, čo sme ho osemnásť rokov eráru splácali... Co otvárať ústa? Nevykávajte, lebo ak naša mať skorej objavia jeho „poziciu“, nechcenim vidiť ten priamy zá-sah...

— Už mi len toto chýbal! — za-stenal sklesio Jožo Biba starší.

— Neotárajte! Mat sú raz-dva nazad z mesta. Ked sa trochu spamätał, zdôveril sa dospelému synovi, čo ako bolo.

— Čo teraz s ňou? — lámal si chlapí hlavu.

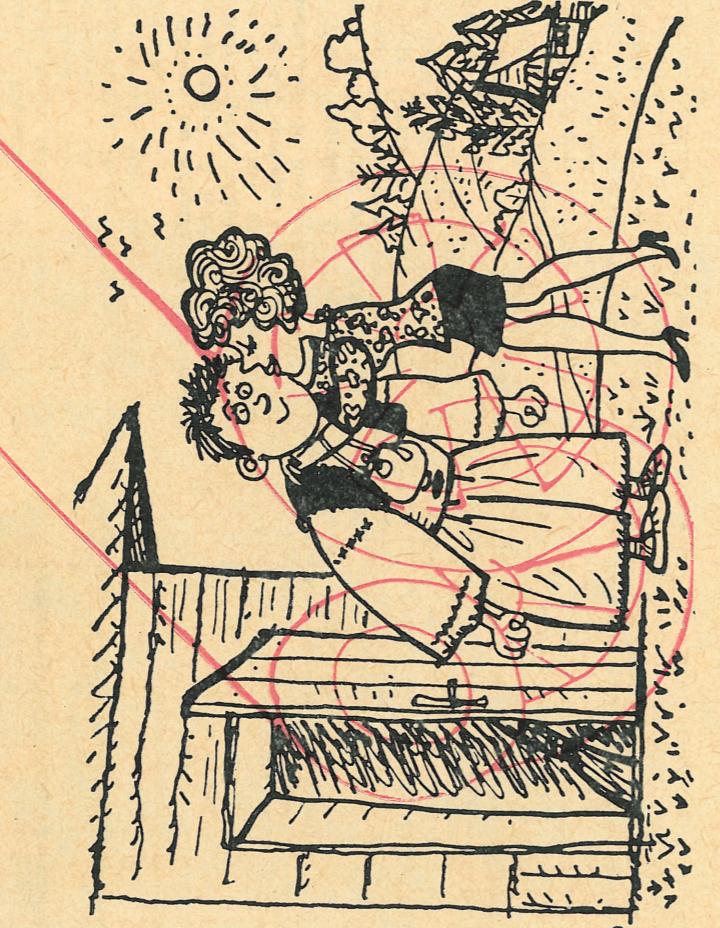
Napokon syn prišiel na myšlienku: — Nebojte sa, otec, dám to do po-riadiak. Sestre Evi. Eye všetko vysvetli: aj je slúbim, že jej pôjdem za druži-ku, a mame poviem, že nám úradniči-ka od eráru došla oznámit, aby sme už „stratený kanón“ ďalej nesplácali...

— Si ty len mudre dietá, syn môj, špekulantisko! Na koho si sa to len podal?

— Na koho, na koho? Nebodaj len na svojho očica, — a drôol starého sprisahanecky: — Bohuprisá, tato, s tým „strateným kanónom“ by to ši-kovnejšie nevymyslel ani sám minister vojny so všetkými generálmi!

Strata kanón

LUDO ZELIENKA

— Čo sa dytaš tak blíupó! Pravdaže dám. Daj peniaze! Jožo dal, a fičúra už nebolo. A Jožo chcel práve to. Usaznenia zmienila „tvár“. Medzitým sa dozvedel, kadial do kasárne.

Keď sa Bratislavčan vrátil, štrngli si obaja s nasmiaťymi očami a už sa jožo zberal z krčky so slovami:

— Tak maj sa dobre, kamarát, a spomínať na mňa v dobrrom, tak ako ja na teba!

Rehotajúci sa pochábel ešte ostal a dopjal víno. Keď sa nevdojak pozrel na lavici a zazrel pekne sa človeku žiadalo trochu toho, čo sa ponášalo na domov s výdnym, ludsikým slovom. Najmä domáca strava dobre padla po chlebe-komárisi, ktorý bol tvrdý a kysly ako sám vojenský zibadál, že trafila kosa na kameň.

Lenže to nebola najhoršia Jožova bratislavská skúsenosť. Mináz bol napríklad iba na zlost, oficeri ako kati, nuž dospievali vlastne studené, obliek chatriň, žold iba na zlost, oficeri ako kati, nuž treba uznávať, že v takom pekle sa človeku žiadalo trochu toho, čo sa ponášalo na domov s výdnym, ludsikým slovom. Najmä domáca strava dobre padla po chlebe-komárisi, ktorý bol tvrdý a kysly ako sám vojenský zibadál, že trafila kosa na kameň.

A tak nečudo, že sa Biba zapodel s malou kuchárkou z akénoši hostinca. Nielenže sebe polepšil, sem-tam aj kamarátov obzvlášť z toho, čo mu podstrelia. Vo svojom šťastničku, ktorý bol svojich dobrodružiek povedal „daromníčku“, že je už otcom troch detí. Pri kučarčike mu to vyšumelo z hlavy, ale bude tatatom.

Aj boi...

Mal z toho súd.

Trepal sa, výhováral, že má troje,

ale sirotiský sud mu neužnal. Odsúdil ho platiť na dievčačko — Evišku — 180 korún mesačne, a to až do jej dospelosti. Všetci kamaráti ho lutovali, bryzgali na vojnu, lebo len ona vychýlia dobre, kamarátsky zažívala, že krv nie je cmar.

Vojenská služba sa skončila...

V jeseni som sa nevdojaj dostal do Zvolena práve keď boli odvody, ako sa dnes vola „asentírka“.

Pekne vyštafirovaní parobci z dedin si hrdo vyspevovali na družstevných traktoroch. Predseda a tajomník obce ich viedli do hotelu, kde ich asentírovali. Nedalo mi. Zamiešal som sa medzi nich.

Bolože tam reč! Matere, tak isto ako kedysi dávno náš, vypytovali sa každého, kto mal na sebe vojenský mundúr, ako je teraz na vojenčine. Jedna sa strachovala, či bude synkovi strava dobrá, iná zasa, či jej jedináčika neodkomandujú pridaleko a keď sa najsikôr dostane domov. Oťazky sa sypali ani zrno z kombajna.

No každý bol spokojnejší, keď sa o dnešnej vojencine všetko poprežedal.

I ja som si spomenul na svoju „asentírku“, na svoje dávne starosti, a priznam sa — aj obavy. Za mojej mladosti to nebolo ani zdaleka také, ako som tu počúval od vojakov. Nám sa ani len nesmivalo o takej „mináži“, a obliečení. Ari oficieri nezabchádzali s nami tak, ako to dnes chodí pri vojsku. Ba dnes sa erár stara aj o ženy tých, čo sa poženili ešte pred vojenčinou.

Za našich čias sme o podobnom ani nesnivali.

Na asentírku sme sa ustanovili v určený deň. Išlo sa na ovenzených vozech s riechárom i rotarom. Prejede cez asentírku malí vŕtňi kríčky v okrese prísky zákaz čapovat pálenku, pili sme len svoju domášnu. Vysporovali sme tak, že sa kone plášli. Lurdy vychádzali pred domy, v poli v roboke zašiali a kývali nám, lebo sa svedči regričom zakývať.

Ked nás v krémke pod Zvolenským zámkom oddasťtrovali, naoko sme sa všetci usmievali, klobúky omotané trikolórou hľásali, že sme teda chlapí! Lebo kto neboli vojakom, nie je chlap!

Čo len vyuviest? rozmyšľali sme, jastriac vôkol seba.

A tak jeden rozboral notárovi koč a súčasťky vyviazal na strechu zvonice. Iný bez akéjkolvek príčiny vysporovali sme také zauchovo, že nehorákoví mesiac pred očami lietal. Další ukradol žandárom tanier „regričky kúsok“, čo by ho dedina dlho spominala.

Dlhlo by som musel vyratovať, aké „regričské kúsky“ vyhútali vynachádzavé hlavy regričov.

Adam, chudorlavý, nesmelý parobok zo susedného lazu, bol na tom zle. Po anglickej chorobe aj na vzraslej až dozadu zastal, preto mu bolo ľahko vysporiť súči „regričský kúsok“.

Aj by bol rád niekomu strihol, ale nebol si istý, či neutíži trojčasobok. Potom by namiesto „regričského kúsku“ dedina spominala, ako bol neregričky vymachlený.

Cely deň sa motkal kade-tade. Nie a nie prif na rozumný nápad. Až večer natrafil na žilu. Potešil sa, lebo taký „regričský čin“ si v ten rok iste nikto nevymysiel. Pretie dlho netalal. Odhodlano vstúpil do otocnej maštale a obozretne sa presvedčil, či niktoko nabízí. Stará nepriateľka vysporovala, že sa nezaujíma o ženu a že sa chlapa smeslíky.

— Počujte priateľko, odkiaľ sa my dvaja poznáme?

— Odkiaľ? — smial sa fičík. — Nikdy som ta v živote nevidel! — a starostlivou si sfuknutou súškou vziať klobúčika, ktorý ležal medzi nim na lavici.

— Čudné, — šomral si Biba. — Ako teda zviedeli moje meno, keď ma nepoznáte?

— Ved no máš nadčírané na regrútskom kufriku! — rehoval sa bratislavský povalač.

— Heéj, teda taák? — pretahoval slová Jožo, ale čo bol aj nahnevaný bezodčívym figom, zdržal sa a nezaujímal, čo bol oči. — Bohuprisá, tato, s tým „strateným kanónom“ by to ši-kovnejšie nevymyslel ani sám minister vojny so všetkými generálmi!

— Si ty len mudre dietá, syn môj, špekulantisko! Na koho si sa to len podal?

— Na koho, na koho? Nebodaj len na svojho očica, — a drôol starého sprisahanecky: — Bohuprisá, tato, s tým „strateným kanónom“ by to ši-kovnejšie nevymyslel ani sám minister vojny so všetkými generálmi!

NAŠI STUDENTI V BRATISLAVE

Bolo to níl stretnutie... Na Oddejení pre zahraničných Slovákov Matice slovenskej v Bratislave si popri vedení OZS na čele so súdr. Annou Ištvancínovou zasadli k stolu naši študenti, ktorí dostávali od MS štipendia. V súčasnosti studujú na Univerzite Komenského v hlavnom meste Slovenska.

Štýria mladí ľudia, dve dievčatá a dvaja chlapci, s ktorými sme sa prednedávnom stretávali na Spiši, zmienili svoj výzor. Sú akoby dospelejší a civilného odvahu im pridalo študentské a valkomestské prostredie. Je to viditeľné na prvý pohľad a môže tešiť náma tých, ktorí podporovali ich odhadanie štúdovať, teda polské osvetové orgány, Matiu slovenskú a Kultúrnu spoločnosť Čechov a Slovákov v Poľsku.

Na tomto stretnutí vedúca OZS MS súdr. Anna Ištvancínová správne konštatovala, že cieľom poskytovania štipendia je vzdelenie ľudu z krajanovského prostredia v Poľsku v oblasti slovenskej kultúry a slovenského jazyka, aby neskôr svoje vedomosti a celan využili v rámci činnosti KSCAS alebo v školách so slovenskym vyučovacím jazykom. Pri tejto priležitosti sme sa dozvedeli, že OZS MS plánuje poskytovať stipendia a vybavovať otázky súvisiacé s prijatím na stredné všeobecnovzdelávacie a technické školy absolventov zo základných škôl na Spiši a Orave, ktorí sa učia slovenčinu. Už teraz na stredných školach na Slovensku študujú dva naši žiaci: Irena Molitorisová z Kacviny na gymnáziu v Kežmarku a Jozef Krisák z Veľkých Lapšov na strednej polytechnickej škole v Bratislave.

Rozprával som sa so študentami: Žofiu Chalupkovou z Novej Belej — študuje slovenčinu (prvý ročník), Eudimilu Petráškovou z Krempach — študuje slovenčinu (druhý ročník), Františkom Šoltýsom z Veľkých Lapšov — študuje takisto slovenčinu (druhý ročník). Aj oni majú a ešte aj zataženie, lebo študijný program je bohatý.

Sklásky im dopadli dobre, niektoré študii a prvé skúsky možno povedať, že tí, ktorí ich vyberali na štúdia, môžu byť spokojní s výsledkami a opäť miestami do budúcnosti.

Treba zdôrazniť fakt, že naša skupina sa neizoluje, práve napak, je aktívna v študentiskom prostredí v Bratislave. Štýria sa so slovenskými studentmi a študentami iných národností o. i. z Maďarska, Juhoslávie a Bulharska.

V Bratislave študuje aj skupina študentov z iných oblastí Poľska. Sú to štipendisti ministerstva osvety vo Varsave. Našu skupinu spája s nimi spoločné členstvo v bunke Socialistického zväzu poľských študentov, ktorí založili. Tato bunka je veľmi aktívna. Organizovala už hodne podujatí, na ktorých zoznamuje študentské prostredie so životom mládeže v Poľsku a s poľskými výsledkami. Funkcetu podpredsedu tejto bunky SZPS zastáva

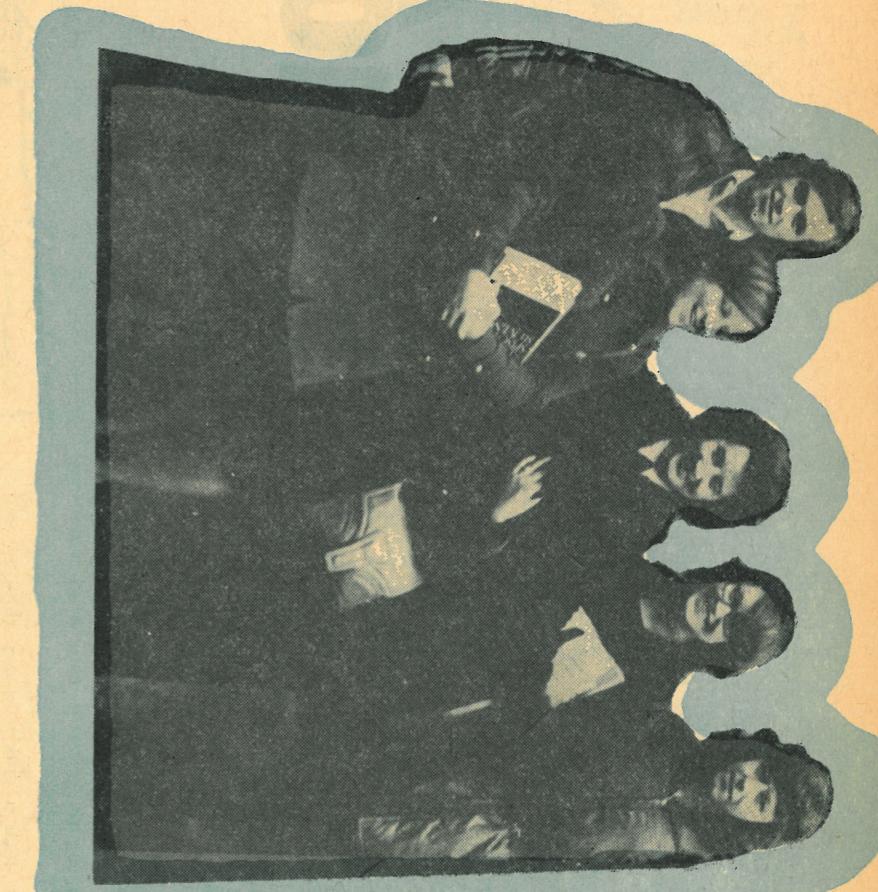
ročník) a Dominikom Surmom z Vyšného Lapšov — študuje novinárstvo (prvý ročník). Všetci sú na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

Bývajú vo vysokoškolskom internemente Ludovita Štúra, kde majú výborné podmienky pre štúdium a odpočinok. V troj- a štvorpodlažových izbách bývajú spolu so slovenčinami kolegami zdomálovaní slovenského jazyka. Prosili odkázať všetkým mladým zo Spisa a Oravy, aby sa pozitivo učeli slovenčinu, aby čítali slovenskú literatúru, lebo to sa im vždy zdie, a najmä vtedy, keď budú mať čest študovať v Bratislave. Aj oni majú a ešte aj krásneho jazyka. Univerzita Komenského ich dodatočne skoli v tejto oblasti, čo im veľmi ponáha, ale aj zataženie, lebo študijný program je bohatý.

Sklásky im dopadli dobre, niektoré študii a prvé skúsky možno povedať, že tí, ktorí ich vyberali na štúdia, môžu byť spokojní s výsledkami a opäť miestami do budúcnosti.

Treba zdôrazniť fakt, že naša skupina sa neizoluje, práve napak, je aktívna v študentiskom prostredí v Bratislave. Štýria sa so slovenskými studentmi a študentami iných národností o. i. z Maďarska, Juhoslávie a Bulharska.

V Bratislave študuje aj skupina študentov z iných oblastí Poľska. Sú to štipendisti ministerstva osvety vo Varsave. Našu skupinu spája s nimi spoločné členstvo v bunke Socialistického zväzu poľských študentov, ktorí založili. Tato bunka je veľmi aktívna. Organizovala už hodne podujatí, na ktorých zoznamuje študentské prostredie so životom mládeže v Poľsku a s poľskými výsledkami. Funkcetu podpredsedu tejto bunky SZPS zastáva

Naši studenti v Bratislave spolu s vedúcou Oddelenia pre zahraničných Slovákov Matice slovenskej Annou Ištvancínovou.

Snímka: MK

L. Petrášková. Naposledy naša skupina na nadviazala aj užito styky s Poľským informačným a kultúrnym strediskom v Bratislave.

Pri priležitosti tohoročného Medzinárodného dňa žien, predsteda vlády SSR P. Colotka pozval našu študentku Ludmílu Petráškovú na ustanovenie slávnosti, ktorým sa popri oficiálnych členoch zúčastnili slovenské ženy, vynikajúce v práci a spoločenskej činnosti. Tieko slávnosti sa konali na krásnom bratislavskom hradbe: potom učasníci si porozvedeli v Národnom divadle balet Bachčínskajská fontana.

E. Petrášková mala priležnosť porozprávať sa s Miroslavom Válikom, členom Politického byra KSS a ministrom kultúry SSR, ktorý sa zaujal o život a študijný prospech celej našej študentskej skupiny. Funkciu vo voľnom čase žijú životom mla-

zíejúc se počítá s problémou Prahy a jejho okolia, navštievou Lídli a Tepláre, ale i divadelného predstavenia. A chystá se i veľký zájazd na Moravu a Slovensko. Cestou sa bude účastiť spoločné osobního rovnika v Praze.

Vaši zástupci z krajských spolkov uvideli mnoho zajímavých včeli. Československý výčovy, spolu s Čs. Štavarem zahraničním a Matieľom slovenskou, Oddeľením pro zahraniční Slovensko. Oddelením pro zahraniční Slovensko, zvou delegáty krajských spolkov z Evropy i zámori, jednaj na hľadisku spartakiadní dny, na vystoupení na Strahovský stadión, na estrádu "Vítame vás doma", ktorou bude přenášet i Československá televize. Chystají se i setkání přítomných redaktorů krajských novin, výmena jejich zkušenosí i zkušenosí funkcionárov krajských spolků. Pracovník Československého ustavu zahraničního plánuje také bežedky krajani s pracujúcimi dražských závodov a exkurze v závodech a samo-

SPARTAKIÁDA 1975

Celá republika žije Čs. spartakiádou 1975, žije ostavami tricetiletého trváni republiky, jehož vzopomíname současného 30. výročím osvobození Československa Sovětskou armádou. Vzpomínané výročí republiky, ktorá své krajiny namiesto cestou socialismu. A s tím všim, se štěstím, i se starostmi se chceme podieľať také s vami, rodinami bratry a prateľmi, kteří mají na srdeci stejné ako my, bohatou príťomnosť i budoučnosť zemí uprostred Evropy — Československa, našej staré vlasti. S vami se také chceme tešiť z bohatých výsledků tréťodeliteľné práce, s nimiž se budete sekávať na každém kroku, plánujete-li si cestu do vlasti.

Konečne tedy máme pred sebou dložek encyklopédie slovenských polonistov "Slovník spisovateľov", dávno již netrpelične očakávaný. Ide o ročník z nejvýznamnejších polonistických publikaci v Československu. Ze skupiny informací, občas uverejňovaných v tisku, jasme sa dovideli, že na slovensku sa začalo pracovať skoro pred deseti lety, t. j. v roce 1966 a že se na něm podílejí polonisté z universitních a akademických pracovišť z Prahy, Olomouce, Brna a Bratislav. V čele několikačlenného kolektivu stál od počátku Otakar Bartoš.

Dnes tedy toto téma 500 stránkové encyklopédické dložek prichádzí do rukou č. 30. výročí existence polského státu. A je to dložko v všech stránkách zastúhujúci uznání. Predvšim obsahosti informace, její aktuálnosť a kompletnosť (užajejúca) sú dovedený praktic-

SLOVNÍK POLSKÝCH SPISOVATEĽU

Již rok sledujete, milí čtenári, jak se chystáme v Československu na výročí 30. výročia Československej republiky, jehož vzopomíname současného 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. Vzpomínané výročí republiky, ktorá své krajiny namiesto cestou socialismu. A s tím všim, se štěstím, i se starostmi se chceme podieľať také s vami, rodinami bratry a prateľmi, kteří mají na srdeci stejné ako my, bohatou príťomnosť i budoučnosť zemí uprostred Evropy — Československa, našej staré vlasti. S vami se také chceme tešiť z bohatých výsledků tréťodeliteľné práce, s nimiž se budete sekávať na každém kroku, plánujete-li si cestu do vlasti.

Konečne tedy máme pred sebou dložek encyklopédie slovenských polonistov "Slovník spisovateľov", dávno již netrpelične očakávaný. Ide o ročník z nejvýznamnejších polonistických publikaci v Československu. Ze skupiny informací, občas uverejňovaných v tisku, jasme se dovideli, že na slovensku sa začalo pracovať skoro pred deseti lety, t. j. v roce 1966 a že se na něm podílejí polonisté z universitních a akademických pracovišť z Prahy, Olomouce, Brna a Bratislav. V čele několikačlenného kolektivu stál od počátku Otakar Bartoš.

Dnes tedy toto téma 500 stránkové encyklopédické dložek prichádzí do rukou č. 30. výročí existence polského státu. A je to dložko v všech stránkách zastúhujúci uznání. Predvšim obsahosti informace, její aktuálnosť a kompletnosť (užajejúca) sú dovedený praktic-

ky az do roku 1973). Hesel je 860, a to jak spisovateľu, tak literárnych tvárci v nejširšom smysle slova: literárnych kritik, teoretičk, jazykovedcov, filologov, sociologov, pedagogov, ktorí súčasne zapisujem zasahli do vývoja literatúry nebo literárnej vedy. Editori potom vysvetlili veľký duraz na vzájomnosť sam, ale také o jejich vzájomach k čs. literatúre a o jejím miestu v evropskom a svetovém pisemníctve. Nejobzálejší — téma 400 stránkový — je slovník spisovateľov. Hesla sú jednotne redigované, i když pripomene nejsou stejně rozsahla. Veľká hesla byla vyrazena klasickým spisovateľom starším i moderním (Mickiewicz, Słowacki, Sienkiewicz, Prus, Reymont, Żeromski, Tuwim, Gałczyński, Broniewski aj.). Edice je vybavena potrebným bibliografickým

aparátom. Na závěr je připojen potřebný a praktický chronologický přehled nejvýznamnějších událostí v písemnictví v návaznosti na dějiny. Zajměnou téma předloženém, ale i celkovo projednáním, překracuje Slovník polských spisovateľů typ pouhé encyklopédické informace a stavá se všanou studijní pomáckou pro všechny, kdož se chce seznámit s literaturou bratrského naroda, která po ruské a sovětské literatuře se může pochlubit největším počtem přeložených knih a neutuchajícím čtenářským zájmem.

Slovnik spisovateľů Polska, vydalo nakladatelství Odeon v sérii „Slovník spisovateľů různých zemí“. Je více než skromným příspěvkom k 30. výročí existence PLR. Je vizitou dobrej, solidní práce.

Na tomto stretnutí vedúca OZS MS súdr. Anna Ištvancínová správne konštatovala, že cieľom poskytovania štipendia je vzdelenie ľudu z krajanovského prostredia v Poľsku v oblasti slovenskej kultúry a slovenského jazyka, aby neskôr svoje vedomosti a celan využili v rámci činnosti KSCAS alebo v školách so slovenskym vyučovacím jazykom. Pri tejto priležitosti sme sa dozvedeli, že OZS MS plánuje poskytovať stipendia a vybavovať otázky súvisiacé s prijatím na stredné všeobecnovzdelávacie a technické školy absolventov zo základných škôl na Spiši a Orave, ktorí sa učia slovenčinu. Už teraz na stredných školach na Slovensku študujú dva naši žiaci: Irena Molitorisová z Kacviny na gymnáziu v Kežmarku a Jozef Krisák z Veľkých Lapšov na strednej polytechnickej škole v Bratislave.

Rozprával som sa so študentami: Žofiu Chalupkovou z Novej Belej — študuje slovenčinu (prvý ročník), Eudimilu Petráškovou z Krempach — študuje slovenčinu (druhý ročník), Františkom Šoltýsom z Veľkých Lapšov — študuje takisto slovenčinu (druhý ročník). Aj oni majú a ešte aj zataženie, lebo študijný program je bohatý.

Sklásky im dopadli dobre, niektoré študii a prvé skúsky možno povedať, že tí, ktorí ich vyberali na štúdia, môžu byť spokojní s výsledkami a opäť miestami do budúcnosti.

Treba zdôrazniť fakt, že naša skupina sa neizoluje, práve napak, je aktívna v študentiskom prostredí v Bratislave. Štýria sa so slovenskými studentmi a študentami iných národností o. i. z Maďarska, Juhoslávie a Bulharska.

V Bratislave študuje aj skupina študentov z iných oblastí Poľska. Sú to štipendisti ministerstva osvety vo Varsave. Našu skupinu spája s nimi spoločné členstvo v bunke Socialistického zväzu poľských študentov, ktorí založili. Tato bunka je veľmi aktívna. Organizovala už hodne podujatí, na ktorých zoznamuje študentské prostredie so životom mládeže v Poľsku a s poľskými výsledkami. Funkcetu podpredsedu tejto bunky SZPS zastáva

l. Petrášková. Naposledy naša skupina na nadviazala aj užito styky s Poľským informačným a kultúrnym strediskom v Bratislave.

Pri priležitosti tohoročného Medzinárodného dňa žien, predsteda vlády SSR P. Colotka pozval našu študentku Ludmílu Petráškovú na ustanovenie slávnosti, ktorým sa popri oficiálnych členoch zúčastnili slovenské ženy, vynikajúce v práci a spoločenskej činnosti. Tieko slávnosti sa konali na krásnom bratislavskom hradbe: potom učasníci si porozvedeli v Národnom divadle balet Bachčínskajská fontana. E. Petrášková mala priležnosť porozprávať sa s Miroslavom Válikom, členom Politického byra KSS a ministrom kultúry SSR, ktorý sa zaujal o život a študijný prospech celej našej študentskej skupiny. Funkciu vo voľnom čase žijú životom mla-

zíejúc se počítá s problémou Prahy a jejho okolia, navštievou Lídli a Tepláre, ale i divadelného predstavenia. A chystá se i veľký zájazd na Moravu a Slovensko. Cestou sa bude účastiť spoločné osobního rovnika v Praze.

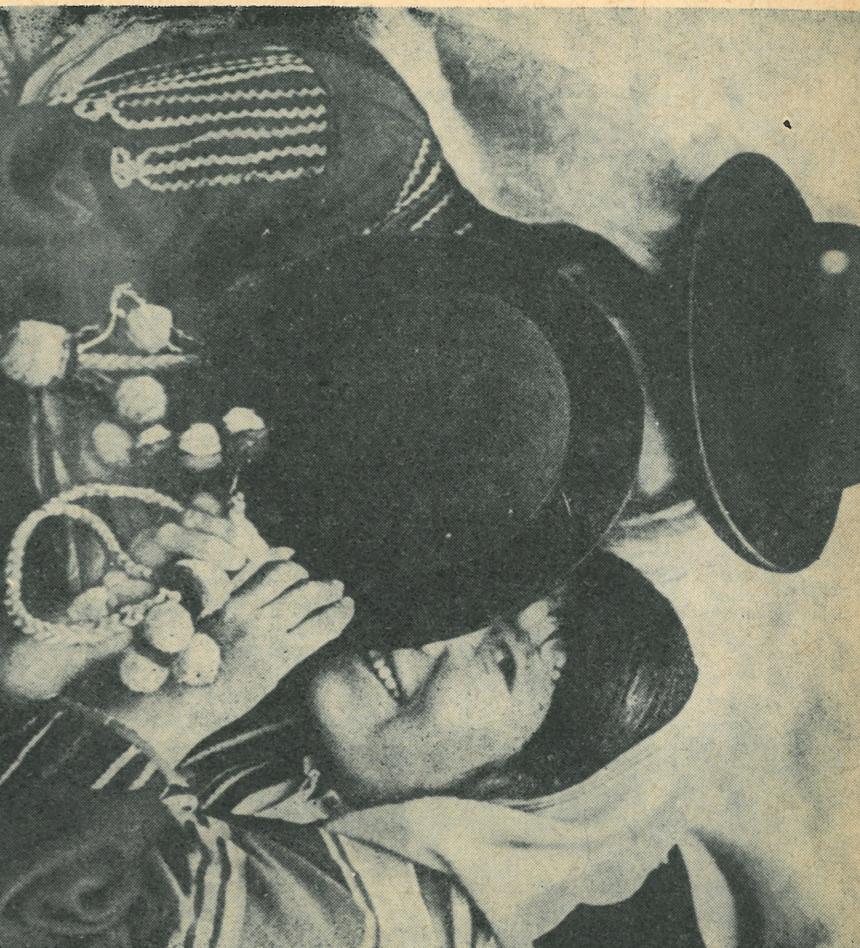
Vaši zástupci z krajských spolkov uvideli mnoho zajímavých včeli. Čs. Štavarem zahraničním a Matieľom slovenskou, Oddeľením pro zahraniční Slovensko. Oddelením pro zahraniční Slovensko, zvou delegáty krajských spolkov z Evropy i zámori, jednaj na hľadisku spartakiadní dny, na vystoupení na Strahovský stadión, na estrádu "Vítame vás doma", ktorou bude přenášet i Československá televize. Chystají se i setkání přítomných redaktorů krajských novin, výmena jejich zkušenosí i zkušenosí funkcionárov krajských spolků. Pracovník Československého ustavu zahraničního plánuje také bežedky krajani s pracujúcimi dražských závodov a exkurze v závodech a samo-

ky az do roku 1973). Hesel je 860, a to jak spisovateľu, tak literárnych tvárci v nejširším smysle slova: literárnych kritik, teoretičk, jazykovedcov, filologov, sociologov, pedagogov, ktorí súčasne zapisujem zasahli do vývoja literatúry nebo literárnej vedy. Editori potom vysvetlili veľký duraz na vzájomnosť sam, ale také o jejich vzájomach k čs. literatúre a o jejím miestu v evropskom a svetovém literárnictve. Nejobzálejší — téma 400 stránkový — je slovník spisovateľov. Hesla sú jednotne redigované, i když pripomene nejsou stejně rozsahla. Veľká hesla byla vyrazena klasickým spisovateľom starším i moderním (Mickiewicz, Słowacki, Sienkiewicz, Prus, Reymont, Żeromski, Tuwim, Gałczyński, Broniewski aj.). Edice je vybavena potrebným bibliografickým

deb v USA. Koncert bude současně s podávanou českou vínou 27. 6. Večery v Praze vám vypíni tolí

PO STOPÁCH DÁVNÝCH KULTÚR

V TIENI P

Dnešné Peru je podľa rozlohy tretím štátom Južnej Ameriky, s povrchom štvrtinou väčším ako Polsko. Má asi 13 mil. obyvateľov a na juhoamerickom kontinenti je novou a významnou silou.

Na západě pobřeží Peru omývají vlny Tichého oceánu. Toto pobřeží zaobrouňuje povrchovou krajiny a v prevážající části je to půst bez vody. Nachází se tu převážně množství skalnaté ostrovčeky s miliony morských vtákov, kterým voda vzniká buhu-tých ložisk guana. Střední a severní část pobřeží je nejvýznamněji objevována a může být nejvýznamnější priemysel v Peru. Tuna se tiež nachází v 1/3 ornej pôdy Peru, zoskupená v oblastech pri rieka. Dážde si tu veľmi zriedkavé a celý život závisí od riek, ktoré vytékajú z And, ale iba 1/5 z nich vtéká do mora. Ostatné tečú iba obdobne, niektoré rokem a strácajú sa v pieskach písčitých. Nad jednou z týchto riek — Rimac sa nachádza hlavné mesto Peru Lima, založené v roku 1535 Španielmi. Okolo Limy sa sústreduje skoro 80% všetkých priemyselných podnikov v krajine. Na morskom pobřeží, vzdialom od Limy 11 km, je prístav Callao, ktorým je aj hlavným prístavom v Peru. V severnej časti pobřeží sa nachádzajú bohaté ložiská rudy.

Prostredkom krajiny sa tiahu horské pásma And, známich tunu Sierra, ktorých

orčolky presahujú 6000 metrov. Andy zaoberajú 27% povrchu krajiny. Ich horšie kotačiny do výšky až 5000 metrov obýajú hlavne Indiáni, potomci starých kmeňov Aymarov a Keeuvov. Zaoberajú sa hlavne poľnohospodárstvom a chovom. V južnej časti And sa nachádzajú bohaté ložiská strieborných, medených, olovených a zinkových rud, a v menšej miere zlata.

Na východ od And sa tiahne neprechodný, tropický prales, patriaci k poriečiutuju krajini iba 13% obyvateľstva, hlavne Indiánov a mestíkov osídlených najväčšej rieky Južnej Ameriky — Amazonky. Prales zaobera 61% povrchu krajiny a byva v ňom iba 13% obyvateľstva, hlavne Indiánov a mestíkov osídlených pôvodzí riek.

V r. 1541 prišli do Peru Španielia na cieľ s Franciscoom Pizarrom v počte 200 osôb, ktorých zlákali legendárne bohatstvo Inkov. O päť rokov neskôr bola moc Inkov rozoberaná. Početné povstania Indianov prinútených otrocky pracovať v barnach a na pôdach, boli bezohľadne potlačené. Až v období kmút o nezávislosť v celej Južnej Amerike, Peru sa dočkalo nezávislosti, vyhlásenej 28. júla 1821.

V priebehu nasledujúcich dvoch storočí sa na peruánskej scéne prehliadli bojovní garchi a reakcií, ktorí sa zmocnili bohatstiev krajiny, ako aj proti perúnskej oligarchii, ktoré prenikali amerických monopolov do krajinu. Po prenájave v r. 1968 sa boj so zaostalosťou a hladom, ktoré trápili prevažnú väčšinu obyvateľstva, konečne poholi z mesta. V súčasnosti revolučná vláda ozbrojených sil realizuje plán spoločenských a ekonomických premen, znárodený priemysel a uskutočňuje poľnohospodársku reformu, ktorú nre normanských Indianov znamená obnovu ekonomickej podstaty krajiny.

Inkovia preniki na americkú zem z niektornej inej peryniny, avšak vedci do- postali vedľí spory o miesto ich pôvodu. Nevie sa tiež, či určite o predostých kmeňoch podmanených štátom Inkov. Do- mohorí sú však významné. Podľa "Paititi" sú stále ozdelená cesta, do ktorej královí a okrem poslancov priniesol mu správu o svojom obla- ve. Inka tam hneď poslal Indianov, aby dobovali sústreďu a týmto spôsobom sa zazreli všetci.

Kukurica, ktorú pred objaveniím Ameriky nepoznali v Európe, bola pre Inkov posvátným zínom. Kazdý rok počas zuhájania sviatku urydy sa konali slávnosti na počest boha slnka, za účasti veľkňaza. Zasa po zbere, počas sviatku kukurice, prichádzali do ostrovného chrámu na jazere Titicaca vystani poslovia zo všetkých chrámov štátu Inkov, aby preverili prídeľ posvátného zína potrebného pre náboženské obřadu. Verili, že ziedené zrno zaistie životom no smrti neobrniť život.

TICHÝ OCEÁN

PERU

300 km

Paanamerická silnice

Hlavní železniční trati

ECUADOR

Montaña - moře tropických lesů

KOLUMBIE

Odtud se valí Amazonka, nejvodnatější řeka světa

BRAZÍLIE

BOLIVIE

QUITO

Zde zahynula roku 1970 čs. horolezecká expedice

Nejdélejší ložisko vanadirových rуд na světě

Horská povest - jedinečná archeologická památky i iné kultury

Už oddávna sa ľudstvo snaží poznati pradejiny svojej minulosť. Hľadajúc stopy dávnych čias skúmalo sa najstaršie záznamy a historické kroniky, diela starovekých autorov, biblické relácie a začalo vytvárať povesti o dramatických dejinách ľudstva. Geografické a dobyvateľské výpravy na neznáme pevniny a oceány odhalovali nové centrá kmeňov a národností, ako aj stopy dávnych kultúr, ktoré vplyv siahal na obrovské územia starovekého sveta. Avšak mnoho pravidelných miest na mape sveta nadal jevalo na vyplnenie. Väčšina národov, ktoré vytvorili fascinujúce kultúry starobín sveta, zminila bez stopy z povrchu zeme. Spolu s nimi vymreli aj ich jazyky.

zavedené Španielmi podľa ich panovníka Inkú.

Inkovia nepozali kolesové vozidlá, avšak mali výbornú sieť ciest, ktoré pre-tináli celú ríšu až do najvzdialenejších horských sídlisk. Jedny, na rovinách a púštach, budovali z kameňov, iné cesty vytvárali v skalách a rovnako hlbokými pritepaskami a roklinami viedli cez visuté mosty. Spojenie v celej ríši užívali kuriérské stanice vzdialenosť od seba asi 2500 metrov, ktoré pracovali podľa vzájomnej štandardizácie. Jednotlivé úseky medzi stanícami peši poslovia zamestnanci v službách vtedajšej pošty Inkov, prekonávali behom a za deň dokázali prieiniesť správu až zo vzdialenosťi 240 km. Tak isto dokončali bol systém svetelnej signalizácie. Pomocou ohňa a dýmu, za tri hodiny posielali do Cuzco hlásenia z miest vzdialenosťach viac ako tri tisíce kilometrov. Stará legenda z inkuských čas-

o postových posloch hovori, že kej jeden z nich bežal raz cez dostačinnú vysocuň s dôležitým poslaniem pre krála, bol u velmi unavený a hladný. Pred ním sa týela veľká hora, ktorá sa vyčerpávanému poslovi zdala priam neprechodná. Sadol si teda zútiaľ na kameň a modlil sa k bohu slinka, aby mu dal sily prekonat prekážku. Boh – slinko vypočul jeho prosbu a postal mu bieleho holuba, aby ho oslobodil od utrpenia. Unavený posol zabil holuba a jeho krvou uhasil smäď. Potom zapálil ohň a upiekol ho. Naraz v popole uvidel niečo ligotavé — bol to striebro. Vypočínutý posol sa na dalošiu cestu, došiel ku kráľovi a okrem posolstva priniesol mu správu o svojom objave. Inka tam hneď posal Indianom, aby doholoval striebro a týmto sposobom sa o horolezcov neviedol potros. (Zdroj: "Pohádka o kráľovi a jeho poslovi")

I nepoznali v Európe, bola pre Inkov a sviatku vídry sa konali súťasnosti na po zbere, počas sviatku kultúrnice, pričiaca výslani poslania zo všetkých chrámového zŕnu potrebného pre naboženské občianske súťasnosti. V tomto období, ktoré je označené ako "Inkova doba", boli všetky súťasnosti organizované podľa modelu, ktorý bol vytvorený v Inkovej Škole. Tieto súťasnosti boli organizované v rôznych miestach v Čechách, Morave a Slovensku.

Kukurica, ktorú pred objavením Ameriky nepoznali v Európe, bola pre Inkov posvätným zrnom. Každý rok počas zuhájania sviatku irody sa konali slávnosti na počest boha slnka, za účasti veľkňaza. Zasa po zbere, počas sviatku kukurice, prichádzali do ostrovného chrámu na jazere Titicaca vyslaní poslovia zo všetkých chrámov štátu Inkov, aby prevzali prídeľ posvätného zrna potrebného pre náboženské obrady. Verili, že zjedné zrno zaistuje človeku po smrti večný život.

PO VÍTAZDE KSFÁS

neseň sú veľmi dôležité a treba k nim pristupovať s rovnakou zodpovednosťou a neodkladne ich rišiť. K tým najdôležitejším patri rozširovanie členskej základne, najmä z radov mládeže, udržiavanie a rozvíjanie kultúrnych tradícií, pestovanie rodneho jazyka. Jazyk a kultúra patria prečas k tým činiteľom, ktoré rozhodujú o pristúpení, stí k tej či inej národnosti. V tomto aspektke veľký význam má organizovanie kuriek, materinského jazyka, preospelčích, o čom vo svojich diskusivných príspevkoch hovorili na zjazde mnohí delegáti.

WILHELM TEGENAUER
ZEITUNG

7ELOW

1974. Dále schválilo bilanci z uplynulý rok, plán na rok 1975 a rozdělení bilančních přebytků 4 224 039,16 zlotých.

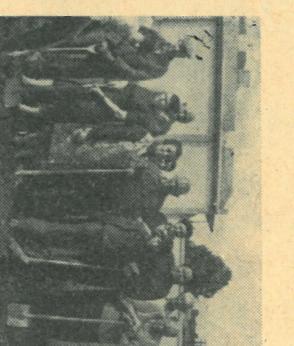
tu bez viny konstrukteri rozbieraného mostu, ktorí nepočítali s takým množstvom vody, čo malo za následok veľké finančné straty.

Dne 20. dubna b.r. byl na sportovním stadionu sehrána fotbalový zápas mezi družstvy „Wlkniarz“ Zelov

Po dvojročné prestavke od poslednej povodne, stavebný podnik z Nového Targu sa podujal výstavby nového mosta. Dúfame, že tento most

Na stadionu sportovního klubu „Vlčíkář“ se dne 27. dubna hrála fotbalová mužská zájemcová hra ve 3:1. Po dost dobrého lodičkým sportovním klubem „Přelouč“ v podobě Zeleného dla Loáž 0:1; vyhrál

uz odola povodni.

VOLBY V KUCOVĚ

V. zjazd skutočne dokladne zhodnotil prácu našej Spoločnosti, od Uzáverečného výkona až po mestane skupiny, ktorých počet v poslednom období vzrástol. Tak v retezci ráte, ako aj v diskusii, ktorcej sa zúčastnilo skoro 30 delegátov, sa otvorené hovorilo o tom, čo sa vyzkano alebo nevykonalo a zároveň sa zdôrazňovalo, že naša Spoločnosť nešetri úsile pre úspešný priebeh vereinoprospešných spoločenských prací, vyvájaných krajanmi v zamestnaní ďalšieho rozvoja svojich obcí a okresu, svojej organizácie, pre lepšiu budúcnosť. Naši krajania nielen realizujú mnoho spoločenských prací, ale neraz sami dávajú podnet k novým prácam, k novým iniciatívam.

V. priebahu zasadania zjazdu prijal smernice pre ďalsiu pôsobnosť našej Spoločnosti v nastávajúcom období. Tieto smernice treba propagovať však široko propagovať každej miestnej skupine, aj tej najmenšej. Ide o to, aby v každej člen si bol vedomý cieľov našej Spoločnosti a zatoho vyplývajúcich úloh. Iba takto je možné konanie a práca, na ktorej by sa malí podielali nielen výbory a akтив, ale všetci členovia, môžete prieinstav zdarne vysledky. Preto malí by sme tejto otácke venovať v najbližszej budućnosti veľa pozornosti.

Všetky úlohy a problémny

janského života v našich chach. Myslím, že výhody tomu prospelo organizovanie rôznych tých podujatí pri mestských skupinách, pení súborov či divadl kružiek, organizovaní vodných schôdzí a pod. Organizácia by iste mal podujatia MS, ktorý predsa mal ešte živší a aktívnejší.

Do našich radov ziskavat stále viac mládež, náležite ju využiť. mládež sa predsa raduje, keď takým kultúrnym kame, ako hudba, spev, nec. Preto treba ju uvažovať do práce v súboroch piesni a tanca, ale zabezpečovať jej vhodnosť pre túto prácu choreografov, patróna, penia a pod. Zvýšení nosť treba venovať najmladším — školskym deži, ktorá sa učí slobodne organizovať pre ľudí možnejme v spolupráci s tefmi — rôzne podujatia citačné, preteky, súťaže. Cheeli by sme, aby tiež deži bolo čoraz viac, čoraz lepšie ovládalo materinský jazyk.

Delegáti jednotlivých stúpien skupín príslušných kružiek, aby dostali hnutie výsledky, roven aj preto, aby vili problém, s ktorou boria v každomenej

znanne
značkastejšie
h kult-
amo v
vystu-
delných
fe ob-
i. Tieto
i vplyv
našich
by byť
treba
ádeče a
Dnešná
venu-
otáž-
v a ta-
orifahó-
h napr.
zároveň
h pod-
u, teda
vystu-
pozor-
našim.
ej mlá-
venčeniu
— sa-
i s uč-
stvita, re-
e atď.
to mlá-
ej, aby
a svoj
h mie-
na V.
ukáz-
ale za-
predsta-
ými sa
krajani-

Členové KSCsA v Zelově na celostátní stranické směně dne 4. VI. 1975: (zdejši) Olga Smetanová, Alžběta Kumická, Antonín Blazjus, Hedvika Pospíšilová, Vilhelm Jerský, Amálie Stejskalová, Olga Kimmerová, Wacław Luščinský, Jindřich Kimmer, Teofil Kedaj, Miroslav Kimmer, Emil Svoboda, Jan Novák.

Dne 20. dubna tr. byl na sportovním stadionu sehrazen fotbalový zápas mezi družstvy „Włokniarz“ Zelov lodzským sportovním klubem „II. Lodź“. Po dost dobré zájimavé hře v polocase vedla Lodž 0:1; vyhrál Zelov 3:1.

Na stadionu sportovního klubu „Włokniarz“ se dne 27. dubna utkala fotbalová mužstva vojvodské třídy „Włokniarz“, Zelov a „Czarni“ Radomsko. Vyhrali domácí 1:0.

Dne 8. května odpoledne se konal u pomníku T. Kościuszki tábore lidu u přiležitosti 30. výročí vítězství nad fašismem a konce 2. světové války. U pomníku se shromáždilo zhruba dva tisíce lidí, členové společenských organizací, školní mládež, harcerství a další. Shromáždění vyslechlo projevy předsedy Svazu bojovníků za svobodu a demokracii Stefana Kotta, předsedy MV FJN Wiesław Musiala. Velitel harcerství podal hlášení o vykonání sponzorských závazků harcerství, které činí celkem 10 000 zloty. Na zavěr delegace položily kytice květin k pomníku T. Kościuszka.

Po dvojročnej prestavke od poslednej povodne, stavobný podnik z Nového Targu sa podujal výstavby nového mosta. Dúfame, že tento most už odolá povodni.

F.P.

SPORTOVÁ DRUZBA

Na snímku zleva vpředu: kraján Wiesław Pospíšil, tajemník R.K.-MS v Kucově, krajanka Lydie Niewieczerszalová, členky R.K.-MS v Kucově, krajanka Anna Niemirowská, vlevo

Zleva: předseda MS v Kuco-
vě Edmund Pospíšil a člen
předsednictva ÚV, mistopředseda
MS v Kučově Zdislavus
Matys s účastníkem volební
schůzky Miroslavem Kime-
rem, předsedou HRK.

Ani bych o tom nepsal, kdyby nebylo diskuze, která v určitém stupni tyto nedostatky vyrovnalá. Lze říci, že byla více než živá, kritická a věcná. Všichni zúčastnění na schůzi, již předsedal krajana Wieslaw Pospišil, se přihlásili o slovo. Jejím výsledkem byl návrh na pracovní program, který bude upřesněn na schůzi výboru MS. Obsahuje mj. rozsah práce klubovny, požadavek soustavného promítání filmů, zorganizování orchestru a hodin hry na hudebních nástrojích.

Návrh na utvorení nové skupiny v Žibonicí byl odložen a bude event. projednán později. Ministrálné dílce byly

Do výboru MAS byly zvoleni krajancé: Edmund Pospišil — předseda, Zdeněk Matyš — místopředseda, Miroslav Nie- wieczerzal — tajemník, Jaroslav Volný — pokladník a Helena Pospíšilová — členka výboru.

Do revizní komise byli zvoleni krajancé: Bohuslav Semerad — předseda, Wie- staw Pospíšil — tajemník Lídě Niewieczerzalová — členka.

Za ustřední výbor KSCAS Hlavní revizní komisi a obvodní výbor se scházíce zítaštěni: Jan Novák, Augustin Andrašák, Miroslav Kimmer Wacław Lučiński a níže po-depsaný.

Text a snímky:
A CHALUPEC

Text a sminky
A CHAI LIPEE

JÓD V KRMEŇÍ

HOSPODÁRSKÝ ZVÍRAT

Vyměšování thyroxinu, čili hormonu štítné žlázy, je přímo závislé na obsahu jódů v organismu. Mnohé pudy, zvláště v horských a podhorských oblastech, obsahují málo jódů. Nedostatek jódů v organismu člověka vyvolává poruchy činnosti štítné žlázy. Poslední výzkumy vyzkazaly, že nedostatek jódů má také negativní vliv na organismus domácích zvířat. Proto je nutno obhacovat krmivo jódem v těch oblastech, v nichž jeho výskyt v přírode je nedostatečný. Četné dokumenty u dojnicem potvrzly jeho vliv na maso a mléko. Koncem výsledky rozvedou o způsobu doplňování krmivo-hodnotu o změně jedom v oblastech s deficitem výskytem tohoto pravu.

J.Z.

PĚSTOVÁNÍ BOBU

Nízká sklizeň soje v posledních letech a nedostatek semene této rostliny na světovém trhu přinutil francouzské pěstitele věnovat zvýšenou pozornost pěstování bobu. Tedy ve Francii stejně jako v Polsku, se dnes propaguje přestování bobu. Francouzská Akademie zemědělských věd věnovala

optimální dobu pro sklizně obili. Nesmí to být příliš brzy: zrní je mlečně, měkké, hodnotné a špatně se uskladňuje. Sklizeň se však nesmí opozdit — zrní se sype a je málo času na podmítka a zasetí mezikultury.

Nejdůležitější věcí po sklizni obili je podmítání, které zabránuje vypарování vody z pudy a usnadňuje ničení plevele. Pole neoseté mezikulturou nutno po určité době přeorať, aby se zmířily vyrůstající plevele.

Mezikultury se vysévají ihned po sklizni obili do rády zkypřené hlubší orbou.

Ještě před změní plánujeme setí, a to jak podzimní, tak také jarní. Tomuto plánu, přihlížejícemu samozřejmě k správnému střídání druhů, nutno pak podrobít pěstování mezikultur. V červenci dale bojujeme s mandelinkou bramborou zvláště na bramboristických a rajčatových keřích.

Dobytka přikrmujeme zelenou píci a silážováním krmivem, dojnice také jadrným krmivem být ve výběhu. Nutno věnovat pozornost krmení hovězího dobytka zelenou píci; je to mnohem tisíceříji. Sedku z mladé lucerky nebo jetele přidáváme do krmení pro slepice, chované v uzavřených prostorách. Za velkých veder ovce zavíráme na 24 hodiny ovcí.

Nutno pamatovat na nákup strojních hnojiv a kvalifikovaného semene na jarní setí.

Jednu z nejdůležitějších prací, jíž nutno provést po žních, je výpráení polí. Naše pudy jsou věšinou kyselé. Kyselost pídy značně snižuje její těrnost. Ničí hrudkovitou strukturu, užitečné půdní bakterie, změnuje tvorení humusu, sníží účinek strojních hnojiv. Proto musíme pídu vypnít. Výpráni přispívá k zlepšení pudy a k dosažení vyšší sklizeň.

Z četných výzkumů prováděných Ústavem pro

pěstování bobu zvláštní konference. Vědci zjistili, že hlavní potíže s rozšířením pěstování této rostliny se týkají mikrobiologických problémů. Jde o intenzivní rozvoj bradavkových bakterií na kořenech bobu, které, stejně jako u rostlin motylíkových, poutají dusík ze vzduchu a dodávají ho rostlinám. Po provedení mikrobiologického průzkumu v třetí devít zemědělských oblastech Francie vědci zjistili, že v půdě čtyř oblastí se tyto bakterie vlněc nevykystují. Je to způsobeno přílišnou aciditou pudy. V současné době vědci zabývají izolaci štěpu bradavkových bakterií, jiníž by se mohla infikovat semena bobu. Francouzští vědci soudí, že metoda infikování semene bobu by mohla přispět k zvýšení výnosnosti jeho pěstování.

STRAMY ČI TRÁVA?

Správna odpoved znie — tráva. Ra-východnejšej oblasti Sovietskeho zvíazu a dosahuje výšku výše troch metrov.

Práce na moderniza-cii cieľov na Orave-pokračujú. Cesta z Jasenky do Lipnice (na snímke) je už hotová.

Snímka: MK

obdělávání a hnojení pudy vyplývá, že průměrný vznut sklizeň z hektaru výšeně pudy činí u jedenc 2,8 — 3 q, u pšenice 1,5 — 2,5 q, u ovsy 2,5 q, žita 1 — 2 q, u brambor 14 — 20 q, u krmne repy 30 — 45 q, u cukrovky 15 — 30 q, u jetele (na zeleno) 30 — 35 q. Čím je puda kyselejší, tím je po výpráni větší třírada a tedy i větší rizik. Efektivnost výpráni ovlivňuje také následující činitel:

— kompaktnost pudy (kyselost je škodlivější u píd těžkých),
— kultivace pudy a obsah výživných látak (vý-nění dává lepší výsledky u píd jalových a ne-kultivovaných),
— desové srážky během vegetačního období (větší srážky dávají vyšší efektivnost),
— druh výpráteného hnojiva (do lehkých píd jsou vhodnější hnojiva s obsahem uhličitanu vápečnatého a níkoliv kyslencu vápenatého).

Nejlepší je rozrazovat výpno v lete (hned po zhroucení přímo do strnisk), pokud možno na sucho pídu, dost dlouho před dalším setím, podmíněným, bránovaním a hlubší orhou před setím.

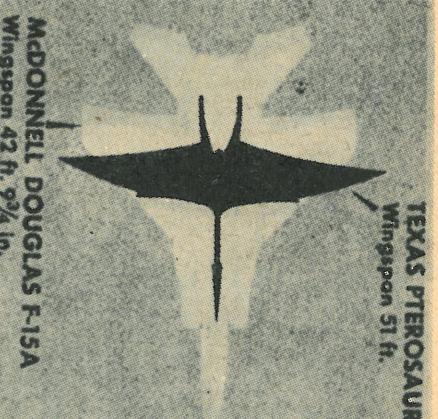
Méně dobrý, ale také správný způsob, je rozra-zování výpna na podzim, před přeoraním pole pod jarou.

Nelze pochybovat o důležitosti výpráni, i když se okamžitě neprojeví podstatný rozdíl ve vegetaci a tříde. Výpno totiž nejlépe písobí teprve druhý a třetí rok po výpráni.

Náze zemědělství dnes dostává výpenná hnojiva, která jsou podle formy obsaženého výpna rozdělena do následujících skupin:

— hnojivo kyslicové, obsahující výpno ve formě kysličníku vápenatého (CaO),
— uhličitanové, obsahující uhličitan vápenatý (CaCO₃),
— kysličníkovo-uhličitanové, které je směsi těchto dvou.

Nejvýhodnější lze uvést, že výpno kyslicové se doporučuje pro pidy těžší, uhličitanové pro píd

McDONNELL DOUGLAS F-15A

Wingspan 42 ft. 9 1/4 in.

TEXAS. Paleontologovia, ktorí robili výkopávky v národnom parku Big Bend, objavili pozostatky lietajúceho plaza pterosaura. Bol to najväčší lehajúci tvor, aký kedykoľvek žil na zemi: rozpätie jeho krídel činilo 51 stop, t.j. 17 metrov. Na obrázku: dobrovanie siluety pterosaura so siluetou moderného stíhačacieho lietadla F-15A.

„Time“

ZIVOT NA SEVERE

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

ZSSR, a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa. Tento národ počíta ok. 1000 osôb zoskupených okolo malej dediny Ust-Boganiada. Zaobrajia sa chovom sovov, rybolovom a polovávkou. Žijú vo veľmi ťažkých polárnych podmienkach, ale plne civilizovaných. Zo svetom ich spája o.i. letecká doprava. Majú k dispozícii rozhlasovú vysielačku, hyvážu v moderných rodinných domčekoch, každý pre súvri rodiny. Jedným z veľkých úspechov je tunajúplne odstáanie dejskej imunitnosti a dňohoveneost dospejelych.

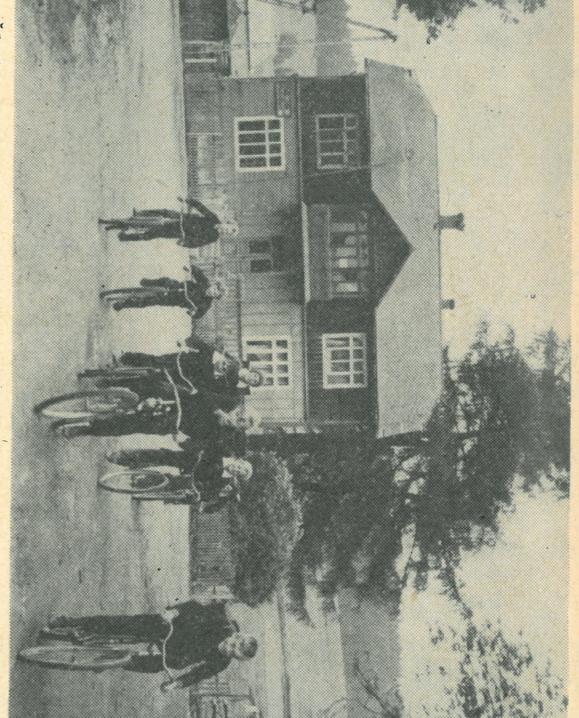
Moskva: K najmenšiem národom ZSSR a na svete patria obyvateelia lesných oblastí Tajmuru — Nagasa.

I. JÚN

D
A
ELENA ČEPČEKOVÁ
Y
M

Každé pierko je ako holub bielý,
čo bez pošty diaľky preletí.
Dneska sme ich všetci dosťavali
nikde pred ním dvere nezavreli,
lebo dobré, krotké oči mal.

Priateľstvo je ako holub biely,
čo si v súdch hniezdro usnoval.
Klizom-krázom preleteľ svet celý,
s označením: Radost pre deti.

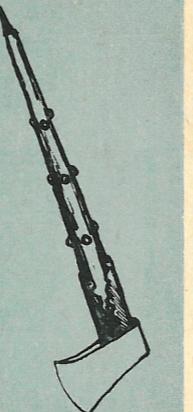
Školská mládež v Podskú chodi do školy na bicykloch.

Snímka: MK

Krystyna Menciaková, 9-ročná,

Základná škola č. 2, Horná Zubrica

JUNÁCKA PASOVAČKA

MÁRIA RÁZUSOVÁ-MARTÁKOVÁ

Ide si Jánošík, vykračuje hustými horami, rúdnymi cestami — a už ani nemôžeš, po ktorej stoliči chodí, len zrazu zhŕmi mu nad hlavou: „Stoj!“

Podíva sa junák hore — a na strojne zhojnok v zelenej košeli stráž drží. Hned mu srdečne tam, kde chcel byť. I povedal zhojnokovi: „Hybaj dolu, kamarát, a zaved' ma ku kapitánu!“

Zhojnok najprv, že nie a nie. Ale Jánošík sa tak poroz na neho, že naskutku posúchol. No nezisiel zo svojho stražného postolia, len jazyk oprel o podnebie a zakukal ako kukučka o Jáne: „Nkuk! nkuk! nkuk!“ Ani burko nezbadal, ako a odkaľ — len stat metzi jeho chlapcov.

Rajnoha ho počúva, počúva, a zatiaľme zhojnok v zelenej košeli stráž drží. Hned mi srdečne tam, kde chcel byť. I povedal zhojnokovi: „Hybaj dolu, kamarát, a zaved' ma ku kapitánu!“

Zhojnok najprv, že nie a nie. Ale Jánošík sa tak poroz na neho, že naskutku posúchol. No nezisiel zo svojho stražného postolia, len jazyk oprel o podnebie a zakukal ako kukučka o Jáne: „Nkuk! nkuk! nkuk!“ Ani burko nezbadal, ako a odkaľ — len stat metzi jeho chlapcov.

Rajnoha ho počúva, počúva, a zatiaľme zhojnok v zelenej košeli stráž drží. Hned mi srdečne tam, kde chcel byť. I povedal zhojnokovi: „Hybaj dolu, kamarát, a zaved' ma ku kapitánu!“

všetky krivdy, ktoré poddanýmu ludu robia zlí páni. Len tanec s vilami nesmeli. Nakoniec vyjavil, že príšiel preto k nemu, lebo verí, že len oni brána pravu, a preto chcel by pri- stat metzi jeho chlapcov.

Rajnoha ho počúva, počúva, a zatiaľme zhojnok v zelenej košeli stráž drží. Hned mi srdečne tam, kde chcel byť. I povedal zhojnokovi: „Dobre si urobil, braček, že si k nám príšiel. Práve nám jeden na Zvolenskom zámku sedí, a keď tak chceš, môžeš ostať miesto neho. — Ale vias, my máme už dävno takú obývaciu, že každý, čo pristane medzi nás, musí sa so mnou pochybiť za pasy o kapitánu valašku. Už som sa pasoval s dvä- násťmi, a každého som ja o zem hodil. Ty budes trinásť. Ak ma ty ho- diš o zem, budeš ty našim kapitánom a dostanies i moju valašku. A vari dobre bude ani čas netratť: nože sa ukáž, či si kašu darmo nedúchali!“

Práve vo chvíli, keď sa junák stanoval proti sebe, zašumela hora okolo opýtal sa Rajnoha a hlas mu dunel ako hrom.

Konečne Jánošík mohol vysoprávati všetko, od samého začiatku. O maske poviedal, ako umrela od príťažky roby. O otcoví, ako ho na derej násmrť zhli, lebo pre pohreb zmeskal deň na panskom. O sebe, ako prisahal pomsť sa za tuto ukrutnosť i za

Ej, začal sa tuhý boj! Rukami sťa- zeleznom obručou si objímajú drieck. Je- den druhému: Jánošík sa usiluje nad- hodit a zhodiť Rajnohu — Rajnoha sa usiluje nadhodiť a zhodiť Jánošíka. Fučia, dychčia, ohýbajú sa na všetky strany, namáhajú, az sa im z kečky parí. Ale čože, keď ich nožky sú nie dačake ledajaké čungy, ale dva páry mocných stlpov, ktoré sa nedajú vy- kývať. Napinajú sa junácke svaly — a menší sibé do junáckych líciach — a všetko nadarmo. Hora poviedala prav- du. Len čas utieká.

Už im slince stálo vysoko nad hla- vou, keď prestali — a nik nikoho o sem nehodili.

Rajnoha si celý prekvapený Jánošíka od hávy po páhy ohzera potom po- viedie: „Nech som dobýv, toto sa mi ešte nestalo. Povedz, aká mater ta to mala, že ta premocť neviadzem?“

Jánošík sa veselo zasmial a pove- dal:

„Taka ako teba: poddanská a slo- venká.“

„Nech už bude, ako bude“ pokračo- val Rajnoha, „ale ja som iba teraz zna- dvoch je močneji. A preto počúvaj: keď sa nám to dnes nepodarilo, pri- sem zažiať o toto čase a budeme sa ďalej pasovať. Zavolám i chlapcov a keď nás budú spravidlo súdiť, Jáno- šik pristal — a s tým sa rozšíri.

Na druhý deň boli zas obaja na

mieste. Okolo do polkolesa sedeli

ako je mier a svet plný slnka,
hudská ťaska, jasná budúcnosť.
Nech si naša radost svetom žbinká,
že pre deti krajsi darček niet.

Hudba: P. JANÍČOK Slová: A. ČOBEJ

A keďže sa pomaly blíži koniec školského roka, pri- nášame aj pesničku Leto pri vode, aby ste si ju mohli včas nacvičiť a spevistiňou program záve- retných osláv školského roka.

Refrén:

V horúcjom a sparnom lete,
lahko úpal dostanete,
prudké slnko načisto vás umorí.
Mňa však vôbec nenazlošti,
vykúpem sa do sýtosťi,
keď sa brána kúpaliska otvorí.

Plávam kraula, plávam prsia,
potom skúsim znak.
Hned sa cítim ako ryba
a hned' ako rak.

Je tu ešte možnosť iná:
skáčem z brehu, sily meriam v závode.
Nech mi každý veri preto,
že to naše krátké leto
najlepšie je strávili niekde pri vode.

Refren:

Ej, začal sa tuhý boj! Rukami sťa- zeleznom obručou si objímajú drieck. Je- den druhému: Jánošík sa usiluje nad- hodit a zhodiť Rajnohu — Rajnoha sa usiluje nadhodiť a zhodiť Jánošíka. Fučia, dychčia, ohýbajú sa na všetky strany, namáhajú, az sa im z kečky parí. Ale čože, keď ich nožky sú nie dačake ledajaké čungy, ale dva páry mocných stlpov, ktoré sa nedajú vy- kývať. Napinajú sa junácke svaly — a menší sibé do junáckych líciach — a všetko nadarmo. Hora poviedala prav- du. Len čas utieká.

Už im slince stálo vysoko nad hla- vou, keď prestali — a nik nikoho o sem nehodili.

Rajnoha si celý prekvapený Jánošíka od hávy po páhy ohzera potom po- viedie: „Nech som dobýv, toto sa mi ešte nestalo. Povedz, aká mater ta to mala, že ta premocť neviadzem?“

MARNE MEDVEĐ I STO RAZY NIKTO Z NICH TU NEZVITAZI, S OSTROVIDOM SILU MERÄ... NESKONČIA BOJ DO VECERA.

Lenež ani Rajnoha, ani Jánošík šumie hory nepočivali. Obidva pevnejšie sa zapreli do zeme a pochvili sa za pasy prvý raz.

(POKRAČOVANIE V BUDÚCOM ČÍSLE)

DRAHÍ MLADÍ PRIATELIA!

Pri priležnosti Medzináro- ného dňa detí prijmite naše najsrdečnejšie blahoželania. Že- láme vám predvsetkým do- bré známky na konci školského roku, veselé prázdniny a splnenie všetkých vašich tú- zob.

VAM DOBRU ZABA-
DE ZELAME ZEPLANIM. A S VASIM
PRAVDOU DE ZHODOVAT S
THE NIEGO, CO SA BU-
PREDSA LEN VVITA.
DUFAAME ZE V NOM
VSAK.

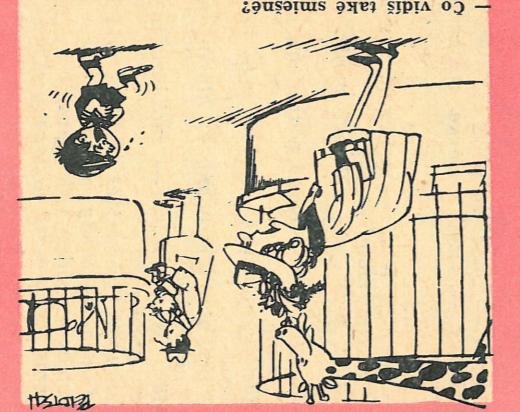
A circular red seal with the words "CHILO CHILO" printed in white, stylized, blocky letters.

ZAUJIMA VAS BU-
DUGNOSTY' PREGITALY-
TE SI NAS HOROS-
KOP. SAMOZREJME
NEBBERTE HO PRILIS
VAZNE.

OD 21. JUNA DO 22.

dođinu, Zeleny obyčajne pre-
avuši je za chorobu laski
zaljubljenice, Vhodnij par-
njer pre stasne manzel-
ja u naredenju vratno ma-
namenit Ržib, Skoropjona
telesu sje zastaviti Ržib, Ked Mesiac
odenovali vtedy, znamenit Reka.
Sū članostvi na čoro-
vju z nečehadnutia a čini-
domo jedlo sje žaludok. Never-
evne zdravstvene vyzvolila-
vaju vane zaledene trako-
ti, Činivešja je sje preeč-
ujskytije sa u nich je
neumazituzus. V nekorosom
ky krvnemu običku.

Chlapiek kred, bol dho sam, rozplakas sa ale ona ho neopoula. Potom ukonany, zmodrej, padol na trvde kamene a hned as usreny. Spal trvdo a snivalo sa mu, ze nikedo em bol vyssti, vesete, vesete sa mu zdralo krasice. Az delitej nad alesti jidli, kde bol sam kvet a motyl. A kred sa spustil pomaly do lru, uviedel tu svouj marku. Vystiera k nefrucky a uteka rozradosteny. — Sunku, moli, hladkala po tvare a rozplavila mu kosti krasida. Vid nad sebou akusi krasnu panu, ktoru ho Naraz sa jokzo prebudi a miesetom many la ho do natura a odnasa ho...
Naraz sa jokzo prebudi a miesetom many na marku, ktoru sa mu zjavila vo sre. Upne zbadol na svoj zivot a zacial sa tu vermi na hrad. Ahi neverela na do Eka, a Predeha nemoha sa dokrat verejne. Cely deh stra- vila a ockavani, pozerajuce len na mieso. a behal po osstrom kameni streicani, ktoru mu ranillo nocky — Mama! Mama! — volal, ale ona ho neopoula.

Humor

— Co vidět také smíšení

akor tento o stereodovekum hrade na Slovencu.
Sedaj je ime deti maverja take krasne sny,
ste zavora sniral svobozavcny sen.

a ona sa nemzeti neműi döntet. Volaia hatalmával a legnagyobb hatalommal rendelkezik. A hatalom a hatalommal szemben áll. A hatalomnak mindenki tisztelettel kell megközelítenie. A hatalomnak mindenki tisztelettel kell megközelítenie. A hatalomnak mindenki tisztelettel kell megközelítenie.

Kvorm je čenky renesanční oltář. Tu poobíjí akro řízby vyznamené slovenskými spisovateli a představují muzeum. Načež se vzdáluje k věži, jež je instalována mezi věžemi.

Pot stečkal po tvarí mamečky, ale ona na
to nedbalala, kousla lžítku ušlovne dali. Věd
slince sa uz skliaha na vřísky a farbi ičk do
červenána... Narazila sa doberla za dleťatom. —
jozimko, — kde se ti mi to adbeho? — výkri-
kla, když užrela svogohy syněčka nedaleko
hradních rozvalin. Polozitla kosák a roz-
běhla sa za dleťatom, ktere myslila, že
mamka sa čeče s ním hrát, rozehlo sa
vpadlo velkým otvorom do skály, růženiny,
kterou předejm sešte nikdy nevidela. Mamka
pobehla za ním, chytla ho do náruče, vý-
božkavala na obe líc a dala sa na dchad.
Poněkavala sa, lebo sniečke boho uz nízko a
karavky ju asi doma určite uz netrpězivo

Jan Zápotocký. A druhého povídání. 16. stočila jeho mazitělom boří Gaspar Šzeredý, krom bratislavský župan Neberec, neskor Vojtech Ček na Salmu, ktorý daří hard do lochu čieraskumu vysokoskeum velletovi, novi Krištofovi, Dališim mazitělom boří Žan Illožnáč a po jeho smrti hard Žišk do trvalej dřízby Pállyovci. Skazu hradu připravili turecké vojska, když v srpnu z roku 1668 po dobytí Hluboké zvázanouho hradiště mimořádnou silou zde byly a zničily. Odvetky dostalo a desí už město Krásensko zvyšskovo připomíná nekrasenská obecnaře. Václav Jindřich zvyšský, ze hradu Vlašim, kde byl v letech 1666-1667, když se vzdal západního hradu, se svým vojskem vydal na významnou pevnost, kdehož prosluly zápasové bitvy s tureckými vojsky. Po jeho smrti byl hrad řízen jeho synem Františkem z Vlašimi, který v roce 1670 zde zemřel. Po jeho smrti hrad řízen byl jeho synem Františkem z Vlašimi, který v roce 1670 zde zemřel. Po jeho smrti hrad řízen byl jeho synem Františkem z Vlašimi, který v roce 1670 zde zemřel. Po jeho smrti hrad řízen byl jeho synem Františkem z Vlašimi, který v roce 1670 zde zemřel.

— Nozze, oggi non — Promessi sposi, oggi non — Nedalkeo hradi pricaovla chudopna Sva-
tviče mazole. Ved v noch moče prist dazd a zmetie ich
zažim, aby boh jim skor hovode s preboem.
Ved a noch moče prist dazd a zmetie ich
tvoře mazole. Nedavno ješ umrel mařezel,
ona sa sama musela start o malý majster-
ek a dieťa, ktoré mala a brala zo sebou na
pole. Primesa ho aj teraz a polohla na lú-
ku, kde zazcalo niesťm krokom behať za
motívom.